

20.9.2024

YLIMPIEN SOTILASVIRKOJEN TÄYTTÄMINEN MÄÄRÄAJAKSI

Valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 2 momentin mukaan virkaan voidaan nimittää määräajaksi, ”jos viran luonteeseen tai viraston toimintaan liittyvä perusteltu syy sitä vaatii”.

Puolustusvoimien tehtävänä on huolehtia sodan ajan joukkojen välttämättömän johtajareservin muodostamisesta. Tämä edellyttää sotilaseläkejärjestelmän rinnalle sellaisia järjestelmiä, joilla ammattisotilaita voidaan siirtää reserviin joustavasti. Tarve koskee niin hyvin nuorta johtajareserviä kuin pidemmälle koulutettuja johtajia ylimpiin virkoihin asti. Määrälliset tarpeet määrittelee puolustusvoimat yksityiskohtaisesti muodostaessaan sodan ajan joukot ja sijoittaessaan niihin henkilöstön.

Riittävän ja tarkoituksenmukaisen reservin muodostuminen on otettava huomioon jo kehitettäessä puolustusvoimien virkajärjestelmää sellaiseksi, että siihen kuuluvat määräaikaiset virkanimitykset eri tasoilla ja erilaisissa tehtäväryhmissä.

Sotilaiden koulutuksen perimmäinen tavoite on suoriutua kriisiajoista. Tämä asettaa heille suuria henkisiä ja fyysisiä vaatimuksia, minkä vuoksi myös ikärakenteen on pysyttävä tarkoitukseen sopivana. Lisäksi on poikkeusoloja ajatellen välttämätöntä, että reservissä on vielä hyvän toimintakunnon omaavaa ylempää upseeristoa. Puolustusvoimien päätehtävän erityisluonteen vuoksi näiden seikkojen voidaan katsoa muodostavan sellaisen viran luonteeseen ja viraston toimintaan liittyvän perustellun syyn, jota valtion virkamieslain 9 §:n 2 momentissa tarkoitetaan.

Edellä mainitut perusteet tulevat esiin erityisesti puolustusvoimien ylimmissä sotilasviroissa (everstit, kenraalit/amiraalit sekä eräät muut ylimmät sotilasvirat), koska eroamisikä nousee viidellä vuodella nimitettäessä everstin virkaan. Kun ylimpien upseereiden ammattitaito on kuitenkin voitava hyödyntää tarkoituksenmukaisesti, on juuri ylimpiin sotilasvirkoihin nimitäminen määräaikaisesti tähän tarkoitukseen sopiva keino.

Julkisten alojen eläkelaisissa (81/2016) säädetyllä tavalla eläkkeelle siirtymistä myöhennetään vuodesta 2018 lukien kolmella kuukaudella vuotta kohden vuoteen 2025 saakka eli yhteensä kahdella vuodella. Puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 47 §:ssä (573/2017) säädetyllä tavalla puolustusvoimien eroamisiät korottuvat portaittain vastaavassa aikataulussa.